

TERÖR-EKONOMİK VE KÜLTÜREL DEĞİŞİM: ALACAHAN ÖRNEĞİ

Doç. Dr. İsmet ÇETİN*

Giriş:

Alacahan, Sivas–Malatya ana karayolu üzerinde yerleşmiş olup il merkezine 105 km mesafededir. Beldenin ortalama yükseltisi 1500 m’dir. Oldukça engebeli bir yapısı bulunmaktadır.

Malatya’nın Hekimhan, Kuluncak, Darende; Sivas’ın Kangal, Gürün ve Divriği ilçeleri ile komşudur.

(www.yerelnet.org.tr/belediyeler)

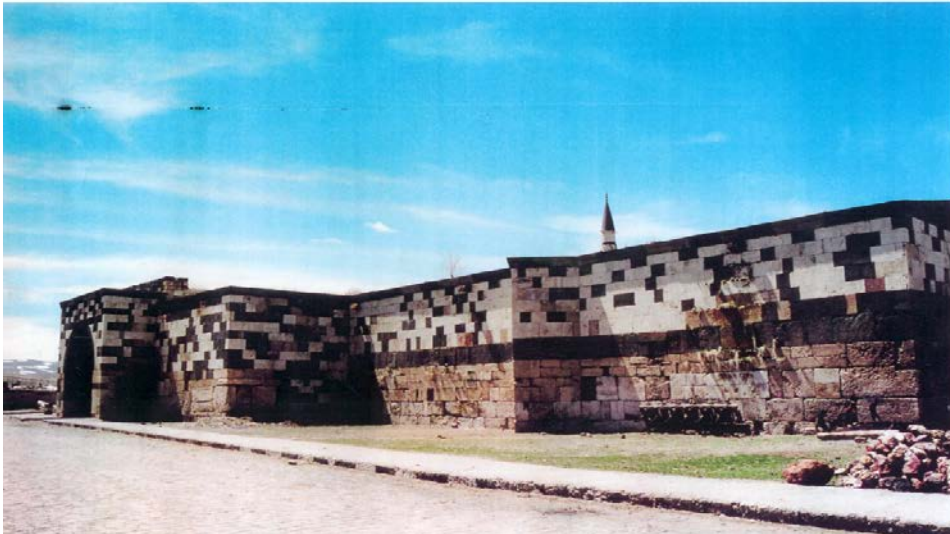
Anadolu’nun fethinden itibaren, Ayabasanlı, Çöğşürüklü, Selmanlı, Beğdilli, Kargıllu, Çeçelü (Cecelü) gibi Türkmen oymaklarının yerleştiği bir beldedir. 1908 yılına kadar derbentlik olan belde, bundan sonra nahiye merkezi olmuş ve 1972 yılında da belde olmuştur.

Okur-yazarlık oranının %100 civarında olduğu Alacahan’a ilkokul, 1932 yılında, lise ise 1992 yılında açılmıştır. Halk kütüphanesi de bulunan belde alanlarında hizmet veren çeşitli resmî kurumlar da bulunmaktadır.

Kendisine bağlı toplam 29 köy ve mezra bulunan Alacahan, bu yerleşim birimlerinin kavşak noktasındadır.

Osmanlı döneminde “Yeni İl” olarak da adlandırılan Alacahan, Selçuklu ve Osmanlı mimarî örneklerini bünyesinde barındıran Alacahan, 4500 nüfuslu bir yerleşim birimidir. Alacahan dışında da yaklaşık 5000 kişi yaşamaktadır. Alacahan’da kamu kurumlarında çalışan kişi sayısı 60 civarındadır.

*G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi

Alacahan beldesinde kültürel değişim, nüfus hareketliliği ve sebeplerinin başında ekonomik yapı gelmektedir. Bunun birinci derece sebebi ise göçtür.

Göç, şahıs, ya da grupların kalıcı, en azından belirli bir süreyi kavrayıcı mekan değişiklikleridir veya şahıs, grup ya da kitlelerin kalıcı veya en azından belirli bir süreyi kavrayan fizikî mekan değişiklikleridir. (Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da Terör Nedeniyle...)

Devlet Planlama Teşkilatı, Nüfus, Demografi Yapısı, Göç Özel İhtisas Komisyonu Raporu’nda göç, ulusal sınırlar içerisinde olabileceği gibi ulusal sınırların ötesine, hatta kıtalar ötesine de taşabilmektedir. Ulusal sınırlar içerisinde gerçekleşen göçlere iç göçler, ulusal sınırlar dışına taşan göçlere ise dış göçler denilmektedir.

Türkiye’de az gelişmiş bölgelerden iş imkanlarının daha geniş olduğu sanayi ve ticaret merkezleriyle iklim koşullarının daha elverişli olduğu turizm merkezlerine doğru yoğun bir gönüllü iç göçün yaşandığı görülmektedir. Yaşanılan bölgenin doğal koşulları, sel baskını, deprem, yerleşim yerinin baraj altında kalması ve terör zorunlu göçe yol açabilmektedir. (DPT 2001; 26)

Burada konumuzla ilgili olan bölgenin doğal koşulları ve doğal koşullarından kaynaklanan ekonomik yapı ile 1990’lı yıllarda yaşanan iki terör olayıdır. 1963 yılında büyük bir sel baskının olması beldede kısmi hasara yol açmış olmakla beraber göç sebebi sayılmamıştır. Tam aksine, selden zarar görenler için devlet tarafından yeni konutların yapılması söz konusudur.

Alacahan’ın bulunduğu coğrafi konum, hayvancılık ve tarıma elverişli durumdadır. Belde esas alındığında beldenin geniş bir araziye sahip olmasıyla birlikte nüfusunun çokluğu, tarım arazilerinin parçalanarak küçülmesine sebep olmuştur. Ailelerin geçimlerini temin edemeyecekleri kadar küçülen arazilere sahip olmaları, toplumu yeni arayışlara sevk etmiş ve meralar sürülmeye başlanmıştır. Bu durumda gittikçe yoksullaşan belde insanı, önce mevsimlik işlerde çalışmak üzere dışarıya, büyük şehir merkezlerine gitmiş - ki buna yola gitmek denilmektedir-, daha sonra ise ailesini de gittikleri şehir merkezlerine götürerek yerleşmeye başlamışlardır.

Bu Alacahan’da ilk göç dalgası olarak değerlendirilebilir. İkinci aşama ise, 1960 yılından itibaren başlayan Almanya macerasıdır. Resmî kurumlarca teşvik edilen ve hatta seçilen “işçi” statüsündeki insanlar, daha sonra da Alacahan’da kurulan kooperatif aracılığı ile Almanya’ya yönlendirilmişler ve özellikle 1970’li yıllardan sonra bu göç hız kazanmıştır. Almanya’ya giden işçiler, bir müddet sonra ailelerini de götürerek, yılda birkaç hafta süre ile memleketlerine gelebilmişlerdir. Ancak, Batı Avrupa’da işçi olarak çalışanlar, emekliliğe hak

kazandıktan sonra veya Alacahan’da kendine yetecek kadar yatırım yapabildikleri parayı biriktirdikten sonra yeniden Alacahan’a yerleşmişlerdir.

Henüz elektriğin olmadığı 1970’li yılların başında elektrikle çalışan ürünlerin gelmesi, radyo, pkap, teyp, televizyon, fırın gibi araçların Avrupa’da çalışanlarca getirilmesi geleneksel hayat tarzını da yavaş yavaş etkilemeye başlamıştır. Başta konut mimarisinin değişmesi olmak üzere konutların iç düzenlemelerinin de değişmesine yol açmıştır. Şehirli hayatın gereği olarak görülen salon büfeleri, televizyon dolapları, televizyon örtüleri, fırın, çamaşır makinesi ve fırın örtüleri gibi süs eşyaları, minder ve halı yastık yerine koltukların kullanılması, koltuk örtüleri, tüplü ekmek sacı gibi araç – gereçler, Türkiye’nin her yanında olduğu gibi Alacahan’da da varlığı göstermiştir.

Türkiye içinde göç yaşayan kesim ise, hayatlarını kuracakları veya kurmayı planladıkları şehirlerin hayat tarzını benimsemeye çalışmış, yatırımlarını bulundukları yerlere yapmayı tercih etmiştir.

Hayvancılık ile tarımsal faaliyetlerin yapıldığı Alacahan’da, arazilerin küçülmesi ve ailelerin geçimine yetersiz küçük çaplı ticaretin yapılmasını sağlamıştır. Besicilik, gıda maddesi satıcılığı, değirmencilik gibi ticaret ile geçimini sağlayan belde sakinleri, bir yandan da tarım ve hayvancılığa devam etmektedir. Ancak 1990’lı yıllardan itibaren devlet tarafından süt sığırcılığı teşvik edilmiş ve küçükbaş hayvanlar satılarak ithal sığırlar edinilmiş ve bunların yetiştiriciliği ile süt üretimi ön plana çıkmıştır. Daha önce yaylım hayvanı beslenirken, sadece besi yapılmaya başlanmış ve ahali ona göre tedbir almış. Ancak, bölgenin coğrafi şartlarına uygun olmayan sığır yetiştiriciliği küçülerek sadece evlerin ihtiyaçlarını karşılayacak küçüklüğe gerilemiştir.

2000 yılından sonra devletin tarımsal faaliyetleri desteklemek için verdiği cüzi paralar yeni bir dönüşüme sebep olmuştur. Yetersiz ve küçük arazi parçaları meraların sürülmesi ile büyütülmüş, dolayısıyla otlak alanlar küçülmüştür. Otlakların küçülmesi, küçük baş hayvanların beslenmesi önünde engel olduğu için bunlar elden çıkarılmıştır. Bir ailenin ancak geçinebileceği ölçüde tarımın yapıldığı araziler ve bu arazilere verilen tarım destek paraları, belde, tarımdan daha çok konut yapımına harcanmıştır.

1990’lı yıllardan itibaren ülke çapında yayılmaya başlayan **bölücü-terör olayları**, 1996 yılında Alacahan’a da sıçramıştır. Aynı yıl içinde bir akaryakıt servis istasyonunun basılması sırasında bir öğretmen katledilmesi ile Alacahan’a yakın Demiriz tren istasyonu baskını ve sekiz kişinin katledilmesi, çevrede büyük tedirginlik yaratmış, daha önce yaylaya çıkan aileler bundan vaz geçmişlerdir. Koyunculuk yapan çevre sakinleri, güvenlik gerekçesi ile akşamları

yerleşim yerlerine gelmek zorunda kalmışlardır. Bunun sonucu olarak da, az da olsa hayvanların elden çıkmasına yol açmıştır. Bu durum da çevrenin ekonomik yapısını olumsuz yönde etkilemiştir.

Ekonomik nedenlerle olan göçler, az da olsa terörün yol açtığı ekonomik daralma, teknolojik gelişme ve değişmeler, okullaşma oranının artması, sanayileşme sürecine giren Türkiye'nin gereği olarak tarım ve hayvancı toplum yapısından uzaklaşmaya neden olmuştur. Bu değişim süreci, toplum hayatına da yansımıştır. Ev mimarisinden gündelik pratiklere kadar hayatın her safhasında görülen değişiklikler kısa örnekleri ile aktarılmaya çalışılacaktır.

Çeşitli Türk boylarının toplandığı Alacahan beldesi, boy adlarıyla değil, sülale adlarıyla anılmaktadır. Tanımlayıcı ve sınıflayıcı nitelikte kullanılan soy adlandırmalarının dışında kişi ve aile lakapları da aynı nitelikte, sınıflayıcı ve tanımlayıcıdır.

Alacahan'dan dışarıya olan göçler 1960'lı yıllardan itibaren yoğunluk kazanmaya başlamıştır. Başta İstanbul olmak üzere Adana ve Ankara'ya yoğun bir göç yaşanmıştır. Göçlerin başlaması, şehir merkezlerine olan gel-gitler ile birlikte nahiye merkezinde hem tanımlayıcı, hem sınıflayıcı nitelikte olan soy/sülale mensubiyetleri, göç edilen merkezlerde hemşehri kimliğinin oluşması ile birlikte tanımlayıcı nitelik kazanmıştır. Soy-sülale/ aile

adlandırmaları ve akrabalık ilişkileri bu yönü ile Morgan'ın "Akrabalık sözcüklerinin asıl önemi, tanımlayıcı nitelikten çok sınıflayıcı görevlerden gelmektedir." (GÜVENÇ 1984; 267) tezinin, küçük yerleşim birimlerinden büyük yerleşim birimlerine geçiş sürecinde değişebilirliği bakımından geçersizliğini de örneklemektedir. Beldeden olan göçler, belde dışında doğup büyüme ve beldeye dönüşlerde soy/sülale/aile adları ile karşılaşanlar, "Kimlerdensin?" sorusuna, "Mirmahmutlardanım, Kargılılardanım, Topallardanım, Ağalardanım vb", ya da "Kargılıların... Oğluyum, Körgüroları... Oğluyum, Hasankâların... oğluyum, vb" cevaplar vermek suretiyle kendini tanıtmaktadır.

Şehir merkezlerinde doğup büyüyen ve beldeye çok seyrek giden ya da hiç gitmeyenler arasında ise soy/sülale/aile adları unutulmaya yüz tutmuştur.

Alacahan'da hayat tarzının belirleyicisi **hayvancılık ve tarıma dayalı ekonomik** yapıdır. Önce hayvancılık ve hayvan ürünleri ve toplum hayatındaki yeri hakkında kısa bilgi vermekte yarar var.

1990-2005 Yılları Alacahan Hayvan Varlığı

YILLAR	KOYUN	KIL KEÇİ	SIĞIR				TOPLAM
			SAF KÜLTÜR	KÜLTÜR MELEZİ	YERLİ-DİĞER	TOPLAM	
1990	3.500	153	0	150	800	950	4603
1991	3.320	135	0	160	752	912	4367
1992	3.435	125	0	160	762	922	4322
1993	3.250	130	0	180	734	914	4294
1994	3.150	122	0	180	741	921	4193
1995	3.120	120	0	170	649	819	4059
1996	3.010	195	0	180	165	345	3550
1997	2.500	190	0	190	621	811	3500
1998	2.415	150	0	190	568	758	3323
1999	2.100	130	0	190	461	651	2881
2000	2.050	123	0	250	421	671	2845
2001	1.950	115	50	200	581	831	2896
2002	550	52	100	300	770	1.170	2772
2003	320	23	150	350	592	1.092	1435
2004	400	20	200	400	595	1.195	1615
2005	450	15	260	500	550	1.310	1725
2006	533	25	280	650	600	1.530	2088

(Veriler, Sivas Tarım İl Müdürlüğü'nden alınmıştır)

Bu rakamlarda dikkatimizi çeken, koyun varlığının sürekli azalmasıdır. Bunun sebebi, daha sonra da bahsedileceği gibi meraların azalması, sığır besiciliğine göre daha zor bir işçilik gerektirmesidir. Ancak, 1996 yılında olan terör olayları dikkate alındığı zaman, bun paralel olarak daha çok yaylacılığı gerektiren koyun yetiştiriciliği de azalmış ve sayıda belirgin bir azalma olmuştur.

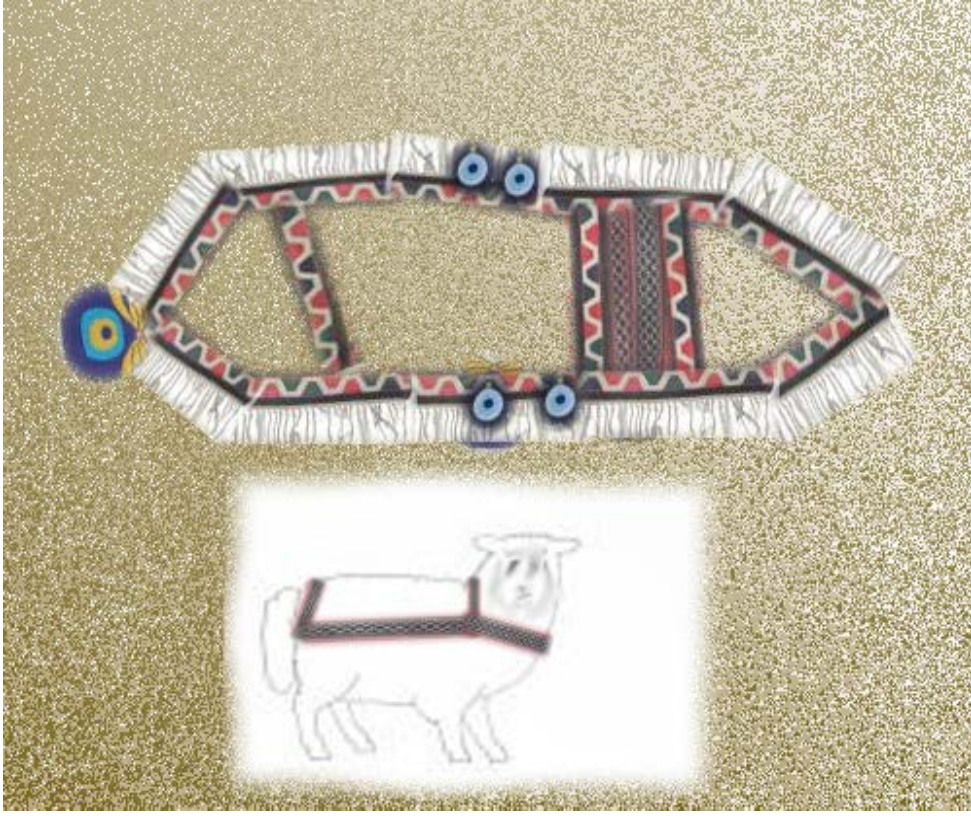
Koyuncululuğun yapıldığı yıllarda, koyunculuk çevresinde teşekkül eden ve hayata geçirilen bazı uygulamalar, bunların ekonomik ve kültürel boyutlarıyla ilgili kısa bilgiler vermek gerekir.Önce hayvancılık ve ürünleri, hayvancılık çevresinde oluşan bazı inanmalar ve pratikler üzerinde durmak gerek.

Koç Katımı

Koyun sahipleri, Haziran ayından itibaren koçları sürüden ayırır. Ayrılan koçlar davar sürüsünden farklı beslenmek üzere, ayrı otlatılır ya da özel besiye çekilir. Ekim ayının sonuna kadar ayrı yayılan veya beslenen koçlar, Ekim ayının son haftası ile Kasım ayının ilk haftasında bir törenle koyun sürüsüne salınır.

Koçlar, toplu otlatılmakta veya beslenmekte iseler çobanları tarafından; tek tek davar sahiplerince beslenmekte veya otlatılmakta ise sahiplerince sürünün yanına getirilmektedirler. Çoban nezaretinde getirilen sürünün çobanı için, içinde çeşitli hediyeler bulunan bir heybe hazırlanır. Her koyun sahibi, meyve ve çeşitli yiyeceklerden oluşan hediyeler verir.

Koyun sürüsüne salınmak için hazırlanan koçlar, renkli boyalar ile boyanır, renkli bez veya özel dokunmuş başlıklar ile süslenir. Koç takımı denilen ve koçların üzerine takılan süs eşyası, koçların gösterişli olmasını sağlar.

Koç katımında tekeler de süslenmektedir. Tekelerin boynuzlarına elma takılması, bereketin sembolüdür.

Koçlar, aşı boya denilen kırmızı toprak boyası veya başka boyalarla boyanır. Bunda maksat, koçların sürüde belli olmasıdır.

Koçların boynuna elma, mendil, havlu gibi nesneler bağlanır. Burada elma bağlamakta maksat, dölün bereket getirmesi isteğidir. Mendil ve havlu gibi nesnelerin bağlanması ise sürü çobanına armağandır.

Hemen her yerde koç katımının yapıldığı ilk gün yapılan törenlerle bir bayram havası içinde geçer. Köy halkı, sürülerinin başına toplanır. Çeşitli biçimlerde süslenmiş, kınalanmış koçlar koyunların içine salınır.

Koç katımı sırasında yapılan törenler ve törenlerdeki bazı pratikler, bu törenlerin arka planında bazı inanmaların olduğunu hatırlatmaktadır.

Sürüye salınan koçların üzerine erkek çocuk bindirildiği takdirde doğacak kuzunun erkek, kız çocuk bindirilirse dişi olacağına inanılmaktadır. Kuzunun dişi olması bolluğun, bereketin ve üremenin işareti sayılır.

Sürüye salınan koçun ilk seçtiği koyunun kara olması, karalık olarak adlandırılıp kış mevsiminin yumuşak, ak koyun seçerse sert olacağına inanılır.

Sürünün içinde beş ay kalan koçlar, döl mevsiminin gelmesi ile sürüden ayrılır.

Koyun Yüzü

Şubat ayının ilk haftasında, kuzunun koyun rahminde tüylendiğine ve artık kuzu olduğuna inanılır. Bu dönem, koç katımından yaklaşık yüz günlük bir süreyi kapsar. Koyun yüzü denilmesine sebep de budur. Koyun yüzü törenlerinde başta saya oyunu olmak üzere çeşitli törenler düzenlenir. Ancak, bunun en yaygın olanı, koyun çobanlarının, koyun sahiplerinden armağan toplamaları, topladıkları armağanlardan yiyecekleri ortak eğlence ile tüketmeleri ve diğer armağanları aralarında bölüşerek, bir nevi ekonomik eşitlik sağlamaktadırlar.

Koyun yüzü törenlerinde gençler koyun sahiplerinin evlerine giderek çeşitli armağanlar toplarlar. Kapı kapı dolaşan gençler;

Hayadan hayadan

Yılan aktı kayadan

Verenin bir oğlu olsun

Vermeyenin kel kızı olsun

Onu da Allah elinden alsın

diyerek tekerleme söyleyerek armağanlarını alırlar. Genellikle un ve yağ toplayan gençler, bir evde toplanıp kömbe yapar ve kendi aralarında eğlenirler.

Yunnak

Yunnak zamanı, Haziran ayında çayırların biçiminden sonraya rastlar. Sürüden ayrı tutulan kuzular, yayılmak suretiyle karınlarını doyurmaya başlayıp sürüye katılmaya hazır hale geldikten sonra, hem anne kokusunun gitmesi, hem de kırkımdan önce yapağının temizlenmesi için göllerde yıkanır. Yunnak denilen bu işlemde, koyun sahipleri topluca eğlenirler. Yıkanacak kuzu sahipleri kuzu veya oğlak keser, bir şenlik havası içinde, imece

usulüyle kuzular yıkanır.Günümüzde kuzuların yunakta yıkanmasına rağmen, artık herkes kendi kuzusunu yıkamaktadır.

Süt ve Süt Ürünleri

Koyunların ilk kuzulama zamanına döl vakti adı verilmektedir. Döl vaktinde, ilk süttten yapılan ağız ve yoğurt komşulara dağıtılır.

Bir koyun sürüsünde ortalama 500 koyun bulunmaktadır. Birkaç ailenin koyunları bir sürü teşkil eder. Sütler, “kubaşık” olarak toplanır. Kubaşıklık, bir günde sağılan sütün, bir aileye verilmesidir.

Sütten peynir, tere yağı, çökelek, kış yoğurdu, keş gibi süt ürünleri yapılmaktadır.

Peynir

İnce bezlerde süzülen süt, bir kazanda toplanır. Ilık süt mayalanarak teleme haline getirilir. Telemeler, bez süzeklere konularak yassı taşların (sal) altına konur ve suyunun süzülmesi beklenir. Suyu süzüldükten sonra küp içinde salamura yapılarak saklanır. Ev ihtiyacı için ayrılan peynirlerin dışında satılmak üzere de tenekelere konur ve pazarlanır.

Çökelek

Yoğurt yağ için yayıkta yayılır. Yağı alınan ayran büyük kazanlarda kaynatılır ve soğuduktan sonra ince bezden yapılmış süzeklere konularak süzdürülür. Tuzlanarak tulumlara basılır, ileride yenmek veya satılmak üzere bekletilir.

Ayrandan yapılan çökeleğin dışında süt çökeleği de yapılır. Ekşitilen süt hafif ısıtılır ve mayalanır. Yoğurt kıvamına gelen süt, yayıkta yayılarak yağı alınır ve kalan tortu süzeklerde süzülerek çökelek elde edilir.

Ev ihtiyacı için tulumlara basılan çökelek, satılmak üzere de yapılır.

Keş:

Kurut da denilen keş, yağsız yoğurdun tuzlanarak güneşte kurutulması ile yapılır. Kışlık yiyeceklerdendir. Keş teknelerinde ezilen keş, tandırda yapılan lavaşların üzerine serpiştirilerek yenir ya da çorbaya katılır.

Kaymak:

Ağustos ayından biçilen ekinlerden sonra, koyunların hozan yerini yayılmaları, sütün yağlanmasını sağlar. Süt sağımından sonra bir araya toplanan sütler, yayvan tepsilerde

kaynatılır. Kaynayan süt, kurulan çadırlara alınır ve bir gün bekletilir. Sütün üzerinde oluşan kaymak, sabah serinliğinde alınarak süpürge otlarına serilir. Burada donması beklenir. Gevrekleşinceye kadar bekletilen kaymak, toplanarak evin soğuk bir bölümünde, genellikle ambarlarda saklanır. Kuru kaymak diye de adlandırılan bu yiyecek, sabah kahvaltılarında yenir.

Gençler arasında, biraz da cesaretin örneği olması bakımından önemli sayılan kaymak çalmak (çadır yarmak) bu pratiğin güzelliklerindendir.

Kaymak çadırı

Tepsilerde serilmiş sütler ve kaymak.

Kölemez

Süt ile ayranın karıştırılması ile elde edilen içecektir.

Mimari Yapı

Alacahan beldesinde, 1970’li yıllara kadar geleneksel tarzda konut yapımı sürdürülmektedir. Taş, kerpiç ve ahşap malzemenin kullanıldığı inşaatlar, bu dönemden itibaren değişmeye başlamıştır. Ekonomik nedenlerle büyük şehir merkezlerine ve Batı Avrupa’ya olan göçler, beldeye para akışını da sağlamış ve mimari tarzda yenileşme görülmüştür.

Daha önceki dönemde iki kata kadar olan evler, hem ev sakinlerinin hem de sahibi oldukları hayvanlarının barınma alanlarıdır.

İki katlı evlerde ilk kat, ağıl, ahır, samanlık ve ambar olarak düzenlenmiştir. İkinci katta ise tandırlık, odalar ve kiler bulunmaktadır. İlk katta küçük ve büyük baş hayvanların gireceği kapılar çoğu kez ayrıdır. Büyük baş hayvanlar ön, küçük baş hayvanlar arka kapıdan girerler.

İkinci kat ise, hanedeki nüfus sayısına göre odalar, misafir odası, kiler, tandırlık bulunmaktadır. İkinci kattan birinci kata, içeriden bir merdivenle inilmektedir. Bu merdiven ayakçak olarak da adlandırılır.

Tek katlı evlerde ise, ev sakinlerinin yaşadığı alan ön, hayvanların yaşadığı alan arka kısımda bulunur. Çoğu kez büyük baş hayvanlar ile ev sakinlerinin giriş kapısı aynıdır. Küçük baş hayvanların giriş kapısı ise arkada olur. Buna sebep küçük baş hayvan sayısının çokluğudur.

Ev damlarının üzerinde samanın depo edildiği samanlığa açılan bir baca bulunmaktadır ki, bu baca samanın depoya doldurulması için kullanılır. Damların üzerine kışlık hayvan yiyeceği otlar yığılır. Buna da hayma denilmektedir.

1970’li yıllardan itibaren konut tarzı değişikliğe uğramaya başlamış, ev sakinleri ile hayvan barınakları birbirinden ayrılmaya başlamıştır. İster tek, ister çok katlı olsun, evler daha çok demir, tuğla ve çimento kullanılarak yapılmaktadır. Özellikle son yıllarda devlet tarafından verilen tarım desteğinde alınan paralar, ev yapımında kullanılmaya başlanmıştır.

Belirli gün kutlamaları ve eğlence

Nevruz

1940'lı yıllara kadar yetişkinler arasında da kutlanan nevruz, özellikle kitle iletişim araçları ve şehir ile olan münasebetler sonrası çocuklar arasında kutlanmaya başlanmıştır. Şehir merkezlerinde yaşanan ve buradan beldeye gelenler daha çok okulda öğrenilen eğlenceleri tercih etmektedirler.

Mart dokuzu-yel hediği-hıdırellez-yeni yıl kutlamaları gibi kutlamalar, genç nüfusun beldeden ayrılmasıyla yapılmamaya başlanmıştır. Özellikle daha önceki dönemlerde genç kızlar arasında uygulanan yıl başı kutlamalarındaki tel tel çekme, artık dışarıdan gelenlerin her hangi bir zamanda yapılan eğlenti olarak görülmektedir (ÇETİN; 1996)

Tel helvası ve yaygın adıyla pişmaniye olarak bilinen tatlı türü,kış yarısında, yeni yılı kutlamak için yapılan törenlerin baş yiyeceğidir.

Tel tel, kızgın tavada iyice kavrulmuş unun, akıt biçimindeki şeker ile bükülerek karıştırılır ve saç teli halini alıncaya kadar devam edilmesiyle elde edilir. Un ile bulanmış akıt, tel tel olarak yenmeye hazır hale gelir.

Şeker, suda kaynatılarak macun kıvamına getirilir ve iyice sertleşmesi için soğuk havada, karın üzerinde bekletilir.

Belirli gün kutlamalarında, düğünlerde oynanan oyunlar vardır. Bunlar yaygın olmamakla beraber, özellikle Alacahan'a gelen misafirler için gösteri amaçlı oynanan/ çıkarılan oyunlardır..

Son birkaç yıldır yapılan festival programı ve beldenin tanıtımı için yapılan pratiklerden biri, deve oyunudur

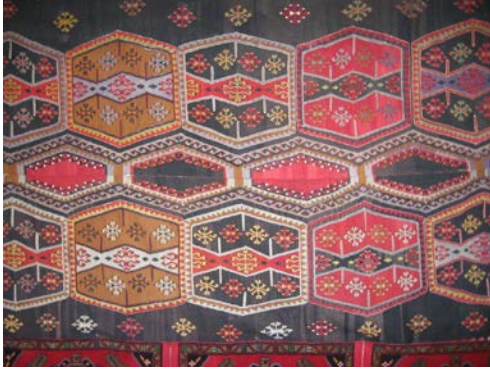
Ekonomik yapının değişmesi, şehirlerle olan kültürel irtibat, teknolojik gelişmeler ve yaylaya çıkmanın son bulması, düğün âdetlerinin de değişmesine sebep olmuştur. Daha önce bir haftaya yayılan düğün törenleri, üç güne toplanmaktadır. Burada örneklenmesi gereken, düğün dâvetine icabet etmeyenlerin cezalandırılmalarıdır. Düğün davetine icabet etmeyenler, yüzleri karaya boyanarak eşeğe bindirilir ve beldede davul eşliğinde gezdirilirdi. Günümüzde ise otomobile bindirilerek gezdirilmektedir.

El Sanatları

Koyunculuğun yapıldığı dönemlerde, halı, kilim, halı yastığı, kilim ve halı heybe, tuzluk, eldiven, tiftik papak, çorap gibi yün dokumaların başında gelmektedir. Halı dokumacılığının geliştirilmesi için kurulan bir kooperatif de işlerliğini kaybetmiştir. Koyunculuğun yapılmaması, bu tür ihtiyaçların dışarıdan alınmasına sebep olmuştur.

Seçme Kaynaklar:

Başbakanlık Aile Araştırmaları Kurumu, **Doğu ve Güneydoğu Anadolu'dan Terör Nedeniyle Göçeden Ailelerin Sorunları**, Ankara 1998

BİLGİN, Önder, **Alacahan'ın Dinî Folkloru**, Kayseri 1997.

ÇETİN, İsmet, *Alacahan'da Nevruz Kutlamaları*, **Millî Folklor**, S:29-30 (Bahar-Yaz 1996), s.11-12

Devlet Planlama Teşkilatı, **Nüfus, Demografi Yapısı, Göç Özel İhtisas Komisyonu Raporu**, Ankara 2001

GÜVENÇ, Bozkurt, **İnsan ve Kültür**, İstanbul 1984

<http://www.hips.hacettepe.edu.tr/tgyona/tgyona.htm>

Hürriyet Gazetesi, 14 Ağustos 1996.

OĞUZ, Burhan, **Türkiye Halkının Kültür Kökenleri**, İstanbul 1976

TURHAN, Mümtaz, **Kültür Değişimleri**, İstanbul 1972

TÜMERTEKİN, **Türkiye'de İç Göçler**, İstanbul 1968